

Riktlinjer för utsläpp till avlopp från fordonstvättar

För att minska utsläppen av olja och metaller från fordonstvättar till avloppsnätet och efterföljande recipient har dessa riktlinjer gemensamt tagits fram av huvudmännen för VA-verksamheterna i Sundsvall, Timrå och Nordanstig samt kommunernas miljökontor. Riktlinjerna utgör en del i den individuella prövning som görs för varje enskild verksamhet inom Sundsvall, Timrå och Nordanstig Vatten AB:s verksamhetsområden.

Det är viktigt att både det renade avloppsvatten som släpps ut från avloppsreningsverken och det slam som bildas under reningen innehåller så låga halter av miljöskadliga ämnen som möjligt. Ett sätt att klara detta är att minska utsläppsmängderna av sådana ämnen från olika källor i samhället. En av dessa källor är fordonstvättarna.

Definition av anläggningstyp

Utifrån de krav som ställs i dessa riktlinjer indelas fordonstvättarna efter antal tvättar i stora och små anläggningar.

Stora anläggningar: Anläggningar där mer än 1000 tvättar av personbilar alternativt 200 tvättar av lastbilar, bussar eller andra vägfordon sker per år. Dessa anläggningar omfattas av krav på årlig provtagning.

Små anläggningar: Anläggningar där färre än 1000 tvättar av personbilar alternativt 200 tvättar av lastbilar, bussar eller andra vägfordon sker per år. Dessa anläggningar omfattas inte av krav på årlig provtagning. VA-huvudmannen eller kontrollmyndighet kan ändå begära att prover tas vid behov. Samtliga anläggningar omfattas av Miljöskyddsåtgärder för verksamheter anslutna med oljeavskiljning till avloppsledningsnätet.

Samtliga anläggningar omfattas av Miljöskyddsåtgärder för verksamheter anslutna med oljeavskiljning till avloppsledningsnätet.

Provtagnings- och rapporteringsanvisningar för stora anläggningar och nystartade anläggningar

Analysparametrar

- Dygnssamlingsprov för analys av bly, kadmium, nickel, krom, zink, koppar samt oljeindex
- pH mäts på plats (stickprov) vid två tillfällen under provtagningsdygnet

Antal prover och tid för provtagning

- Ett dygnsprov ska tas under vinterhalvåret (november-april). Med dygnsprov menas provtagning under ett dygn (verksamhetens öppettider) och då tvättning sker vid anläggningen.
- För nystartade verksamheter skall minst ett prov tas inom 3 – 12 månader från att verksamheten startat. Dygns- eller veckosamlingsprov under vinterhalvåret (november-april).
- Provtagning ska vara representativ, dvs. ske då verksamhet pågår.

Provtagning

- Provtagning skall utföras av sakkunnig provtagare. Denne ska vara utbildad provtagare med dokumenterad kompetens enligt SNFS 1990:11, MS: 29, bilaga 1 eller motsvarande.
- Provtagning ska ske med automatisk provtagare på utgående behandlat tvättvatten. Provtagning ska genomföras flödesrelaterat eller tidsstyrt under den tid vatten lämnar anläggningen (vid tidsstyrning väljer man tvättanläggningens öppettider och prov ska uttas minst var 15:e minut). Vid provtagningstillfället ska tvätten vara igång som vanligt och ingen rengöring av tvätthallen får ske då detta kan påverka resultatet.
- Provtagning görs vid ett tillfälle när inte något av reningsstegen nyligen är tömda. En tumregel är att det ska vara närmare i tid till nästa tömning än från senaste tömning.

Redovisning av provtagning

- **Rapport över provtagningen och analysprotokoll** (kopior) skall skickas till kommunens miljökontor, **senast den 31 maj**. Rapporten ska innehålla:
 - o Beskrivning av provtagningsförfarandet. Bland annat ska det framgå vem som utförde provtagningen och när, om provtagningen var flödesrelaterad eller tidsstyrd samt provtagningspunktens placering.
 - o Antal tvättade fordon och vattenförbrukning vid provtagningstillfällena.
 - o Antal tvättade fordon per år.
 - o Senaste datum för tömning av oljeavskiljare före respektive provtagningstillfälle.
 - o Ansvarig person på anläggningen.
 - o Vilka tvättkemikalier som används och årlig förbrukning.
 - o Kopia på analysprotokollen.
 - o En redovisning där resultaten från provtagningen jämförs med angivna värden i tabellen nedan. Det ska tydligt framgå om något värde överskrider.
 - o Förslag till eventuella åtgärder.

Vid första tillfället:

- Beskrivning av reningsanläggningen. Ange även eventuell recirkulationsgrad för anläggningen.
- Dimensionering av oljeavskiljare
- Ritning över anläggning och provtagningspunkt

Observera att miljökontoret eller VA-huvudmannen även kan ställa krav på annan provtagning eller på att resultaten redovisas på annat sätt, till exempel mängd föroreningar per tvättat fordon.

Parameter	Momentanvärde
pHmin	6,5
pHmax	10

Parameter	Gränsvärde
Bly, Pb	0,05 mg/l
Kadmium, Cd	Bör inte förekomma ¹
Koppar, Cu	0,2 mg/l
Krom total, Cr	0,05 mg/l ²
Nickel, Ni	0,05 mg/l
Zink, Zn	0,2 mg/l
Oljeindex	5-50 mg/l

¹ Kadmium förekommer i låga halter i normalt hushållspillvatten men tillåts inte från industri.

² Sexvärt krom ska reduceras till trevärt före behandling i internt reningsverk.

Tabellen är ett utdrag ur MittSverige Vatten & Avfalls *"Riktlinjer vid utsläpp av avloppsvatten för industrier och andra verksamheter"*

Ovanstående parametrar bedöms vanligt förekommande vid fordonstvättar, men fler gränsvärden finns att beakta.